Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

21 501-07 Raad voor Economische en Financiële Zaken

Nr. 2195

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 juni 2026

Hierbij ontvangt u het verslag van de Eurogroep en de informele Ecofinraad van 22 en 23 mei 2026 in Nicosia, Cyprus.

De Minister van Financiën,
E. Heinen

kst-21501-07-2195
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2026

Verslag van de Eurogroep en informele Ecofinraad 22 en 23 mei 2026

Eurogroep regulier

Macro-economische ontwikkelingen in de eurozone

De Europese Commissie presenteerde de macro-economische cijfers van de lenteraming van de Europese Commissie, gepubliceerd op 21 mei jl.[1] De Commissie lichtte toe dat de economische vooruitzichten zijn verslechterd door de energieprijsschok als gevolg van het conflict in het Midden-Oosten. Hogere olie- en gasprijzen leiden tot lagere koopkracht, hogere productiekosten en inflatie, en meer economische onzekerheid.

De Commissie verwacht een economische groei in de EU van 1,1% in 2026 en 1,4% in 2027. Daarmee is verwachting voor 2026 met 0,3%-punt naar beneden bijgesteld. Voor de eurozone verwacht de Commissie in 2026 respectievelijk 2027 groei van 0,9% en 1,2%. Wat betreft inflatie raamt de Commissie een stijging naar 3,1% in 2026 en 2,5% in 2027.

De Commissie waarschuwde voor negatievere begrotingssaldi als gevolg van lagere groei en hogere rente, gecombineerd met energiesteunmaatregelen. Het is van belang dat steunmaatregelen gericht zijn op kwetsbare huishoudens en bedrijven, per saldo beperkte begrotingsruimte innemen en verduurzamingsprikkels niet verstoren. Tot slot wees de Commissie erop dat in slechtere scenario's de energieprijzen verder kunnen stijgingen en economische groei verder kan krimpen.

In de verdere discussie pleitten enkele lidstaten voor meer flexibiliteit om binnen de regels van het Stabiliteits- en Groeipact energiesteunmaatregelen te treffen, opdat zij maatregelen kunnen nemen om de economische gevolgen van het conflict in het Midden-Oosten te mitigeren. Nederland gaf in reactie hierop aan dat stabiliteit en geloofwaardigheid van het raamwerk juist nu van belang is en beargumenteerde dat uitbreiding van de bestaande flexibiliteit niet nodig en onverstandig is.

Woningmarktbeleid

De leden van de Eurogroep wisselden ervaringen uit rond de aanpak van het woningmarktkrapte. De Europese Commissie en de Europese Centrale Bank onderstreepten dat de krapte op de woningmarkt waar veel Europese lidstaten zich mee geconfronteerd zien, bredere sociaal en economische gevolgen kan hebben. De ECB waarschuwde dat de laatste financiële crisis voortkwam uit de huizenmarkt, omdat de risico's daar te lang onder de radar bleven. Zodoende is, aldus beide instellingen, Europese coördinatie nodig. Woningmarktbeleid zal een grotere rol krijgen in de landspecifieke aanbevelingen, onderdeel van het aanstaande Europees Semester Lentepakket. Drie lidstaten (Ierland, Spanje en Kroatië) gaven vervolgens een presentatie over hun recente beleidsinzet op dit terrein.

Na de uitwisselingen van ervaringen, concludeerde de voorzitter van de Eurogroep dat woningmarktbeleid een prioriteit is voor veel lidstaten, maar dat de situatie vaak net anders is. Er was brede consensus dat de nadruk moet liggen op maatregelen aan de aanbodkant van de woningmarkt.

[1] https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/economic-forecasts/spring-2026-economic-forecast-slowdown-growth-energy-shock-drives-inflation_en

Digitale euro

De president van de ECB en de voorzitter van de Commissie Economische en Monetaire Zaken (ECON) in het Europees Parlement praatten de Eurogroep bij over respectievelijk de voortgang van het voorbereidend werk van de ECB op het terrein van de digitale euro en de onderhandelingen daarover in het Europees Parlement. De ECON-voorzitter lichtte toe dat het Europees Parlement naar verwachting op 23 juni in de ECON-commissie zal stemmen over de digitale euro. Daarna kan het Europees Parlement plenair stemmen over dit dossier.

De ECB-president benadrukte dat spoedige voortgang van dit dossier van groot belang is. Uitstel zou onwenselijk zijn, omdat het onzekerheid geeft voor de markt. De ECB is voornemens in 2027 een pilot te starten. Enkele lidstaten onderschreven het belang van snelle implementatie en het belang van een passende kostenverdeling.

Informele ECOFIN Raad

Versterken van het Europees concurrentievermogen in een in toenemende mate onzekere wereld

De Managing Director (algemeen directeur) van het Europees Stabiliteitsmechanisme, dhr. Gramegna, en de Cypriotische hoogleraar Andreas Theophanous verzorgden ieder een presentatie over de uitdagingen voor het Europese concurrentievermogen. De Eurogroep wisselde daarna kort van gedachten.

Gramegna lichtte toe hoe de productiviteitsgroei en export in het eurogebied achterblijven onder meer als gevolg van de relatief hoge energieprijzen en de wisselkoers met de renminbi. De eurozone heeft sinds 2019 bijna 1,5 procentpunt aan aandeel in de wereldexportmarkt verloren volgens cijfers van het ESM. De aanbeveling van het ESM luidde om private investeringen in onderzoek en innovatie te stimuleren om de achterstand op dit punt ten opzichte van met name de VS en China in te lopen. Verdere aanbevelingen van het ESM zagen op het versterken van de interne markt onder andere door het vervolmaken van de kapitaalmarktenunie, het verbeteren van het vestigingsklimaat voor bedrijven en het investeren in de digitale en groene transities. Ook de digitale euro werd door het ESM genoemd als sleutel in het versterken van het Europese concurrentievermogen. Tijdens de discussie onderstreepten enkele lidstaten het belang de algemene randvoorwaarden voor productiviteitsgroei, zoals het verbeteren van de werking van de interne markt, waaronder het voltooien van de kapitaalmarktenunie.

Stablecoins

De Eurogroep wisselde van gedachten over stablecoins, samen met onderzoeksinstituut Bruegel, de Europese Centrale Bank (ECB), de Europese Banken Autoriteit (EBA) en de Europese Autoriteit voor Verzekeringen en Bedrijfspensioenen (EIOPA).

Bruegel opende de sessie met een toelichting van de kernpunten uit het artikel van Bruegel over stablecoins[2]. In dit artikel wordt het risico gesignaleerd van *dollarisatie* (het toenemende gebruik van de Amerikaanse dollar) van de infrastructuur van het digitale geld in geval van groeiende vraag naar in dollar uitgedrukte stablecoins ten koste van de vraag naar in euro uitgedrukte stablecoins. Om dit te voorkomen deed

[2] A new strategy to contain stablecoin risks in the European Union

Bruegel een aantal aanbevelingen. Ten eerste is versnelling nodig van het Appia-project van de ECB om koppeling tussen digitale platforms en ECB-betalingssystemen mogelijk te maken. Ten tweede moet afgezien worden van de eis om een groot deel van stablecoinreserves als bankdeposito's aan te houden. Ten derde, zijn aanpassingen nodig van de MICA-richtlijn (Markets in Crypto-Assets) om stablecoinuitgevers in de EU toe te staan direct rente te bieden aan houders van stablecoins, zolang die rente lager is dan de ECB-rente en reguliere depositotarieven. Tot slot, moet toegang worden gegeven aan EU-stablecoinuitgevers tot de balans van de ECB.

De Commissie onderschreef de risicoanalyse van dollarisatie niet vanwege te marginaal gebruik van stablecoins in de EU. Daarnaast wezen de Commissie en de ECB erop dat andere getokeniseerde activa ook van belang zijn om een rol voor de euro te verzekeren in het digitale geld betalingssysteem. Bovendien gaf de ECB aan significante risico's te zien voor de financiële stabiliteit en monetaire transmissie bij grootschalig gebruik van stablecoins. Het risico op stijging van de financieringskosten voor banken werd door de ECB uitgelicht.

Er was brede consensus tussen Raad, Europese instellingen en vertegenwoordigers van de nationale centrale banken over het belang van strategische autonomie van de Europese digitale betalingsinfrastructuur. Dit werd ook door Nederland onderstreept. De posities binnen de Raad liepen uiteen waar het de vraag betrof in hoeverre stabelcoins als specifieke vorm van getokeniseerd geld gestimuleerd moet worden. Een meerderheid van de lidstaten sloot zich aan bij de analyse van de ECB en de Commissie dat de risico's voor de financiële stabiliteit bij het bevorderen van stablecoins zwaarder wegen dan het risico van dollarisatie van de infrastructuur indien dit niet bevorderd wordt, omdat zij verwachten dat stablecoins überhaupt beperkte toepassingen hebben in het eurogebied.

Een enkele lidstaat schaarde zich achter de stelling van Bruegel dat er actiever beleid moet worden gevoerd om gebruik van de in euro uitgedrukte stablecoins te bevorderen. Tot slot waarschuwde de EBA dat stablecoins momenteel vooral worden gebruikt voor financiële criminaliteit.

Financiering Europese bestedingsbehoeften

Het IMF presenteerde de belangrijkste bevindingen uit het IMF rapport *How Europe can pay for things it can't afford*[3] aan de Raad. Het IMF rekende voor dat bij ongewijzigd beleid de gemiddelde schuldratio in de eurozone in 2040 op 138% van het bbp zal liggen. Om deze trend te keren, adviseerde het IMF een beleidsmix van hervormingen ten behoeve van groei op nationaal en Europees niveau en maatregelen om stijgende overheidsuitgaven aan o.a. vergrijzingsgerelateerde uitgaven en ondoeltreffende of ongerichte subsidies, zoals op fossiele brandstoffen, om te buigen. Tot slot deed het IMF de aanbeveling om bepaalde Europese publieke voorzieningen, zoals defensie, ook gemeenschappelijk te financieren uit de EU-begroting.

De Europese Rekenkamer constateerde dat het aandeel leningen ter financiering van investeringen in de EU is toegenomen en waarschuwde dat vooruitgeschoven rentebetalingen beslag zullen leggen op toekomstige begrotingsruimte. Tot slot ziet de Europese Rekenkamer een belangrijke rol voor het Europees Semester en de Nationale en Regionale

[3] How Can Europe Pay for Things That It Cannot Afford; IMF Notes No. 25/004; November 2025

Partnerschapsplannen (NRPPs) onder het nieuwe MFK voor het aanjagen van hervormingen.

Een meerderheid van de Ecofinraad onderkende het belang van structurele hervormingen op zowel Europees als nationaal niveau. Wat betreft nationale hervormingen plaatste een aantal lidstaten de kanttekening dat er een balans moet worden gevonden tussen hervormingen, bezuinigen en het behoud van het Europese sociale welvaartsmodel.

De meerderheid van de lidstaten sprak zich uit voor het waarborgen van de implementatie van de Europese begrotingsregels zonder uitbreiding van de flexibiliteit daarbinnen, en prioritering van uitgaven in het nieuwe Meerjarig Financieel Kader (MFK). Onder meer Nederland voegde daaraan toe, dat een verschuiving van schulden van het nationale niveau naar Europees niveau geen oplossing is voor het risico van onhoudbare schulden.[4] Nederland gaf aan dat de oplossing deels wel kan worden gevonden in een grotere rol voor private investeringen.

Daartegenover gaf een aantal lidstaten aan open te staan voor een groter MFK en gemeenschappelijke leeninstrumenten in het nieuwe MFK. Enkele lidstaten plaatsten daarbij de kanttekening dat alleen bij uitzondering te kunnen steunen, bijvoorbeeld voor de financiering van defensie- en energie-uitgaven.

[4] Dit is in lijn met de motie van het lid Hoogeveen, die oproept tot actief verzet tegen het creëren van een Europose safe asset of andere vormen van structurele gezamenlijke schulduitgifte. Kamerstukken vergaderjaar 2025–2026, 21 501-07, nr. 2170